

Grundläggande granskning av miljö-och byggnämnden 2022

Strömsunds kommun

Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Avgränsning	3
1.4. Revisionskriterier.....	3
1.5. Genomförande	2
2. Granskningsresultat.....	3
2.1. Iakttagelser	3
3. Sammanfattande bedömning.....	5

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred (2022) ska den grundläggande granskningen vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2022.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorernas ansvarsprövning av miljö-och byggnämnden. Utifrån det har följande revisionsfrågor besvarats i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av sin verksamhet?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin verksamhet?

Ekonomiskt tillfredställande

- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomi?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin ekonomi?

Intern kontroll

- ▶ Har nämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser miljö-och byggnämnden och är främst avgränsad till år 2022. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av kommunallagen och god revisionsred 2018 samt kommuninterna styrdokument beskrivna nedan.

1.4.1. Reglemente för miljö-och byggnämnden

Nämndens ansvarsområden utgörs bl.a. av arbetet med skydd av miljö och hälsa utifrån speciallagstiftningar. Arbetet ska verka förebyggande - d v s, att på ett tidigt stadium kunna upptäcka och undanröja eventuella risker som finns inom miljö och som hotar kvinnor och män, flickor och pojkar i deras närmiljö.

1.4.2. Styrmodell i Strömsunds kommun 2022 enligt fullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges styrmodell gäller för hela styrningen av kommunens verksamheter och bolagsstyrelser. Kommunfullmäktige antar inriktningar med prioriterade mål samt har övergripande mål. Nämnder ansvarar sammantaget för att genomföra fullmäktiges olika mål genom att ta fram effektmål som är mätbara. Kommunfullmäktige har även beslutat att minska ungdomsarbetslösheten som ett prioriterat mål i kommunen under 2022.

Uppföljning ska omfatta arbetet med kommunfullmäktiges prioriterade mål och inriktningar och det egna arbetet enligt reglementet. Rapporteringen ska innehålla viktiga mätresultat, analyser och kommentarer som förklarar resultatet och dess betydelse för den egna verksamheten och kommunen som helhet.

1.4.3. Ekonomisk process-budget, mål och uppföljning

Styrning finns mer detaljerat beskrivet i kommunfullmäktiges antagna styrdokument *Ekonomisk process - budget, mål och uppföljning*. Styrdokumentet antogs 2014 och anger arbetsordningen för nämndernas arbete med mål och ekonomi utifrån tre verksamhetsfaser 1) före verksamhetsåret, 2) under verksamhetsåret och 3) efter verksamhetsåret.

Före verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ under hösten lägga fram förslag på mål och budget för kommande år
- ▶ välja ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till kommunfullmäktige

Under verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ följa upp sin verksamhet månadsvis i verksamhetsprognoser alla månader utom januari, juni och juli
- ▶ göra tertialuppföljning per sista april och augusti och inkludera en beskrivning på måluppfyllelsen

Efter verksamhetsåret ska:

- ▶ nämnder lämnar in redovisning av måluppfyllelse, verksamhetsberättelse och annat underlag som begärs till kommunledningsförvaltningen
- ▶ ekonomiavdelningen gör ett bokslut till kommunen och därefter sammanställer en årsredovisning

1.4.4. Reglemente för intern kontroll

Arbetet med intern kontroll regleras av fullmäktiges fastställda reglemente från 2012. Syftet med reglementet är att nämnder och styrelsen ska ha en tillfredställande internkontroll.

Nämnder och styrelsen ska årligen upprätta och fastställa en plan för den interna kontrollen i enlighet med reglementet. De ska till kommunstyrelsen delge internkontrollplanen och ansvara för genomförandet av den. Nämnder ska vid behov vidta åtgärder vid varje identifierad brist. Kommunstyrelsen ska göra en samlad utvärdering av den interna kontrollen i kommunen utifrån arbetet med den interna kontrollen i varje nämnd.

1.4.5. Handbok för intern kontroll

Vid arbetet med en intern kontrollplan ska en handbok om intern kontroll tillämpas parallellt. Handboken är beslutad 2020 och innehåller revideringar av tidigare styrdokument inom intern kontroll. I den framgår en ytterligare beskrivning på en arbetsmetodik som gäller för en risk- och konsekvensanalys. Analysen ska baseras på risker som bedöms enligt olika sannolikhetsskalor och olika konsekvensnivåer.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (tex via styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut).

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Styrning och uppföljning av verksamhet		
Beslutat verksamhetsmål utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål	—	2022-05-12 §26. Nämnden har fastställt fyra effektmål. Vi noterar dock att fastställandet har skett under andra tertialet. Det framgår heller inte vilka fullmäktigemål som nämndens mål kopplar an mot.
Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✓	2022-05-12 §26.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en delårsrapport	✓	2022-10-13 §60. Uppföljning av måluppfyllelse och verksamhet har skett vid delårsbokslut per augusti. Uppföljningen visade att nämnden prognostiserar att nå sina uppsatta mål.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en årsrapport	✓	2023-02-17 §3.
När måluppfyllelse avseende verksamhet	✓	2023-02-17 §3. Utifrån årsredovisningen har nämnden uppnått måluppfyllelse av sina fastställda mål. Vi noterar dock att nämndens verksamheter noterar ökade klagomål, och att anledningen uppges vara okänd.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende verksamhet	ET	Inga brister har noterats utifrån uppföljningen av måluppfyllelse.
Styrning och uppföljning av ekonomi		
Upprättat en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	2021-10-14 §48.
Följt upp ekonomin i delårsbokslut	✓	2022-10-13 §60. Vid delårsbokslut prognostiserar nämnden ett mindre överskott.
Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	2023-02-17 §3. Nämnden har följt upp ekonomin i en årsrapport.
När måluppfyllelse avseende ekonomi	✗	2023-02-17 §3. Nämndens resultat blev -569 tkr (ca 11%).
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande	✗	Nämnden prognostiserar ett överskott vid delåret. Resultatet blev ett underskott. Om några åtgärder har vidtagits under

måluppfyllelse avseende ekonomi		året för att undvika underskott framgår inte av nämndens årsbokslut.
Intern kontroll		
Värderat identifierade risker	✘	Identifierade risker har inte baserats på en risk- och sannolikhetsanalys.
Beslutat om internkontrollplan	—	2022-05-12. Nämnden har antagit en årlig intern kontrollplan. Vi noterar dock att fastställandet av planen har skett under andra tertialet.
Internkontrollplanen tydliggör - vilka risker som ska kontrolleras - kontrollmetod - vem som är ansvarig för kontroll	✔	2022-05-12. I nämndens internkontroll plan framgår risker som ska kontrolleras, kontrollmetod samt ansvarig person för uppföljning.
Följt upp internkontrollplanen	—	2023-02-17 §4. Endast tre av sju risker har följts upp på nämndens sammanträde.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✔	2023-02-17 §4. Nämnden har beslutat om åtgärder för risker där avvikelser har noterats.

✔ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✘ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden delvis har säkerställt en tillräcklig styrning av verksamhet och en tillräcklig uppföljning av verksamheten. Styrning och uppföljning av ekonomi bedömer vi som delvis tillräcklig. Vi bedömer vidare att nämnden delvis har säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?	Delvis	Nämnden har fastställt mål för sitt arbete men fastställandet har skett först under andra tertiet, vilket inte är i enlighet med fullmäktiges styrningsprinciper. Vi noterar även att nämnden inte har fastställt ett mål för minskad ungdomsarbetslöshet, samt att fastställda mål inte tydligt kopplar an till fullmäktiges mål.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?	Ja	Nämnden har följt upp verksamhet i enlighet med gällande styrprinciper.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?	Delvis	Nämnden har antagit en budget, men redovisar ett underskott i slutet av året.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?	Delvis	Nämnden har följt upp ekonomin i enlighet med gällande styrprinciper, men vi konstaterar att nämnden redovisar ett underskott trots en positiv prognos vid delåret.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll?	Delvis	Nämnden har antagit en internkontrollplan, men fastställandet av nämndens plan skedde först under andra tertiet. Vi noterar även att uppföljningen av den inte är fullständig, då det saknas redovisning av flera risker i den slutliga uppföljningen.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi miljö- och byggnämnden att:

- ▶ Säkerställa att nämndens mål fastställs före ett nytt verksamhetsår i enlighet med fullmäktiges styrningsprinciper
- ▶ Besluta om en internkontrollplan tidigare under varje verksamhetsår

Strömsund april 2023

Karla Escobar
Projektmedarbetare, EY

Max Stenman
Projektledare, EY

Per Stålbjerg, Certifierad kommunal yrkesrevisor
Uppdragsledare, EY